

Národné hospodárstvo, Krivka produkčných možností

ZE I Cvičenie 2.

Úloha 1.opakovanie - doplňte

Výrok: „**Kurz hongkonského dolára bol stlačený oproti americkému doláru na 6-mesačné minimum**“ patrí do
ekonómie.

2. Výkonnosťou ekonomiky krajiny sa zaoberá
3. Dostatočné množstvo objektívnych informácií o skúmanom jave získavame metódou
4. Vylúčenie zbytočných a náhodných skutočností a skúmanie len pre daný jav významných súvislostí umožňuje metóda
5. Výrok: „**Devalvácia eura by pomohla rastu inflácie.**“ patrí do ekonómie.
6. Ak tvrdíme, že to, čo platí pre jednotlivca, platí aj pre celú spoločnosť, dopúšťame sa omylu
7. Metóda využívajúca rozbor a rozkladanie sa nazýva
8. Veda, ktorá skúma ako sa ľudia rozhodujú o využívaní zdrojov na výrobu statkov a ich následnom používaní.
9. Slovné pomenovanie ekonomických javov

Analyzovaním správania sa domácností a firiem sa zaoberá

.....

11. Metóda, ktorá vyjadruje postup od jednotlivých faktov ku všeobecným tvrdeniam sa nazýva
12. Ekonomické výroky, ktoré majú objektívne alebo vedecké vysvetlenie rieši ekonómia.
13. Spojenie jednotlivých podrobnejšie preskúmaných častí do jedného celku sa nazýva
14. Zjednodušená verzia určitého aspektu ekonómie sa nazýva
15. Omyl, ku ktorému dochádza pri interpretácii vzťahu príčina-dôsledok
16. Myšlienkový postup od všeobecného k jednotlivému sa nazýva
17. Ekonómia, ktorá vyjadruje aká by mala byť ekonomická realita sa nazýva

Analýzou a vyhodnocovaním vývoja nezamestnanosti v ekonomike sa zaoberá

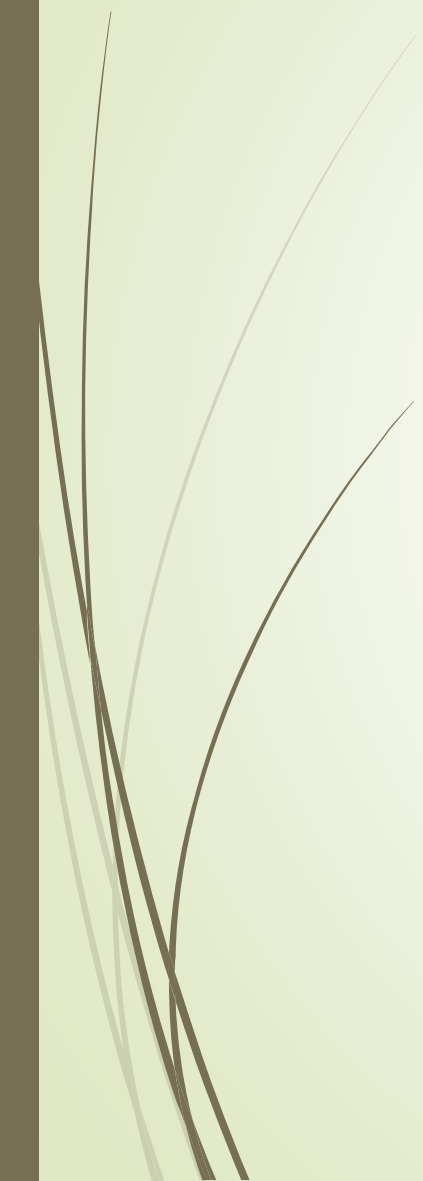
19. Problém krátkozrakého videnia ekonomickej reality môže vzniknúť pri princípe.
20. Ak sa pri skúmaní určitého javu zameriavame len o základné vzťahy a nepodstatné ignorujeme, používame predpoklad
21. Vedecky podložený, ale definitívne neoverený predpoklad vysvetľujúci určitý súbor javov sa nazýva
22. Výrok: „Neúčinnosť daňového systému by mohla spôsobiť daňové úniky“ patrí do ekonómie.
23. Výroky, ktoré sú všeobecne platné a nezávisia od názoru jednotlivcov sa nazývajú
24. Proces tvorby jednotlivých cien jednotlivých tovarov rieši

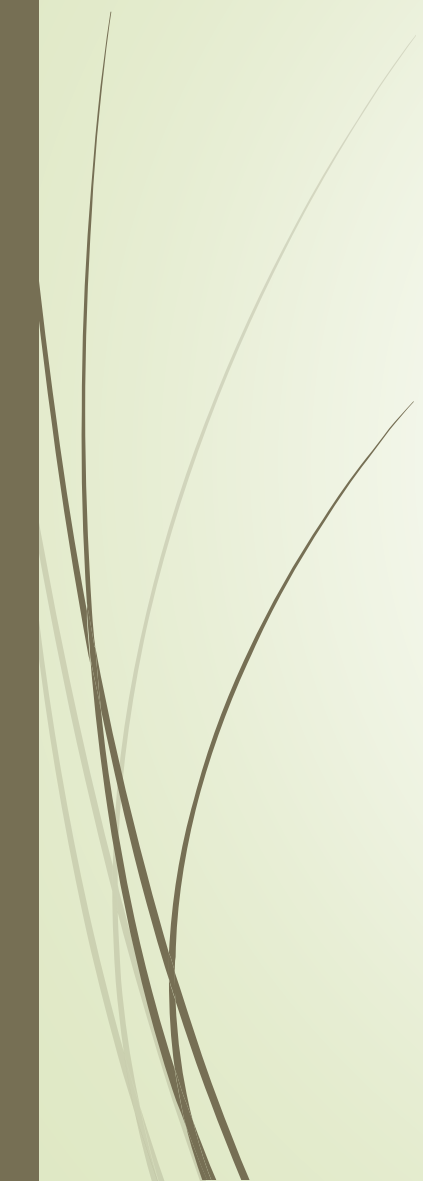
Úloha 2.: Určite, ktoré z nasledujúcich problémov rieši makroekonómia, a ktoré mikroekonómia:

- a) Príjem z daní a odvodov by sa mal tento rok zvýšiť o 300 mil. eur.
- b) Stavebné firmy uzavreli kartelovú dohodu.
- c) Firma bude investovať do novej technológie, ak je miera návratnosti dostatočne vysoká.
- d) Rast HDP pozitívne ovplyvňuje aj spotreba domácností.
- e) Individuálne preferencie spotrebiteľov ovplyvňujú ich nákupné rozhodnutia.
- f) Úrokové sadzby a ich vplyv na akciový trh.

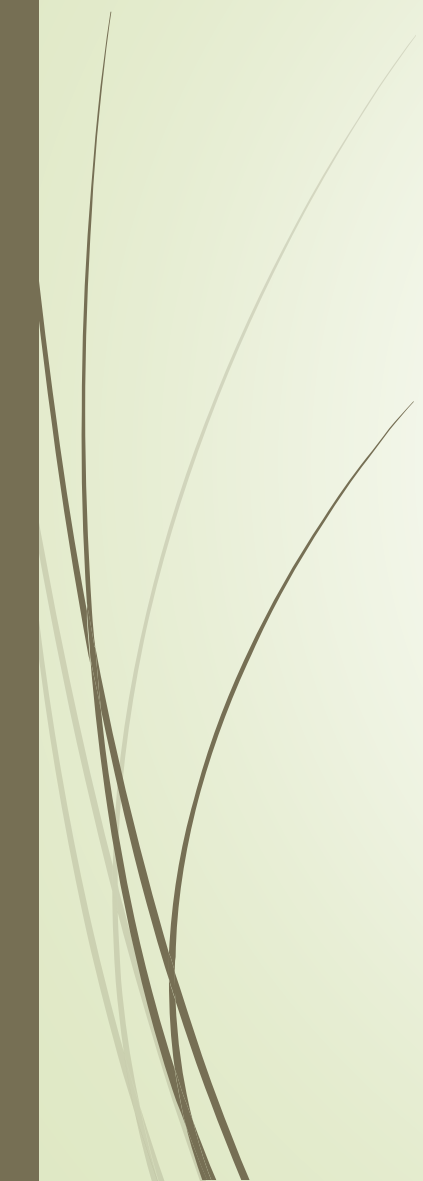
NÁRODNÉ HOSPODÁŘSTVO

-
-
- ▶ historicky vzniknutá **sústava hospodárskych subjektov** a sústava ekonomických vzťahov medzi nimi, ktoré sú navzájom pospájané do reálne stabilného, samostatného a kvalitatívneho celku na **území určitého štátu**.

-
-
- Súhrn individuálnych, samostatných hospodárstiev v určitom štáte, ktoré sú vplyvom spoločenskej delby práce od seba závislé.

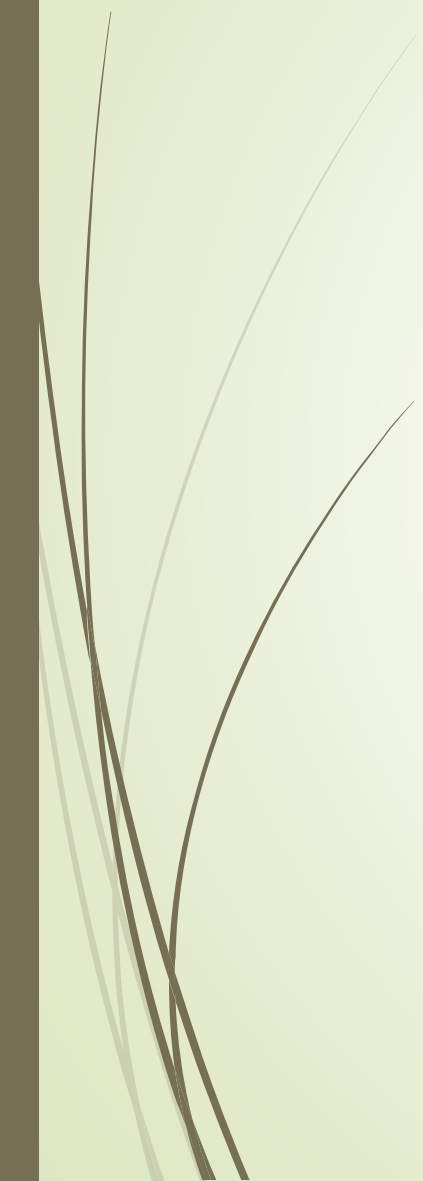
Vývoj NH:

- hospodárstvo uzavretej domácnosti
 - mestské hospodárstvo
 - národné hospodárstvo
 - svetové hospodárstvo → liberalizácia medzinárodného obchodu, globalizácia
-

Špecifické znaky NH

- Demografické
 - Geografické
 - Hospodárske
 - Forma štátneho usporiadania a vlády
-

Štruktúra NH:

- sektorová
- odvetvová
- podľa vlastníckych foriem
- podľa právnych foriem
- regionálna

1. Sektorová štruktúra:

- **primárny sektor:** poľnohospodárstvo, lesníctvo, rybné hospodárstvo, ťažobný priemysel, kameňolomy
- **sekundárny sektor:** všetky odvetvia spracovateľského priemyslu, stavebníctvo
- **terciárny sektor:** ostatné činnosti – služby
- **kvarciárny sektor:** oblasť vedy a techniky, služby zabezpečujúce spracovanie a prenos informácií, školstvo, zdravotníctvo

2. Odvetvová štruktúra

Odvetvie

- skupina firiem vyrábajúcich konkrétny produkt alebo službu

2. Odvetvová štruktúra

- Odvetvová klasifikácia ekonomických činností (**OKEČ**) v SR od r. 1992 – minulosť
- **Štatistická klasifikácia ekonomických činností v Európskom spoločenstve (NACE - Statistical Classification of Economic Activities in the European Community)**
 - Štandardizovaný klasifikačný systém priemyslu
 - Platný pre všetky krajiny EÚ

Štatistická klasifikácia ekonomických činností SK NACE

Rev. 2

- V SR platná od 2008 -
- Zahŕňa všetky pracovné činnosti vykonávané ekonomickými subjektami
- **Použitie:**
 - na kategorizáciu údajov, ktoré súvisia s ekonomickým subjektom ako štatistickou jednotkou,
 - Príprava štatistík – výstupy, vstupy do výrobného procesu, tvorba kapitálu a finančné transakcie ekonomických subjektov.

<https://www.financnasprava.sk/ img/pfsedit/Dokumenty PFS/Podnikatelia/Clo obchodny tovar/EORI/StatistickaKlasifikaciaEkonomickychCinnosti.pdf>

3. Štruktúra podľa vlastníckych foriem

- Súkromný sektor
- Verejný sektor – štátne a komunálne organizácie (mestá, obce)

4. Štruktúra podľa právnych foriem

- Podnikateľské organizácie (ziskové organizácie – podniky a firmy) – obchodné spoločnosti (a.s., s.r.o., družstvá,)
- Nepodnikateľské organizácie – rozpočtové, príspevkové a ostatné organizácie (občianske združenia, spolky a kluby, zväzy, politické strany a cirkvi, pozemkové spoločenstvá)

5. Regionálna štruktúra

- Územno-správne členenie SR – okresy, kraje
-

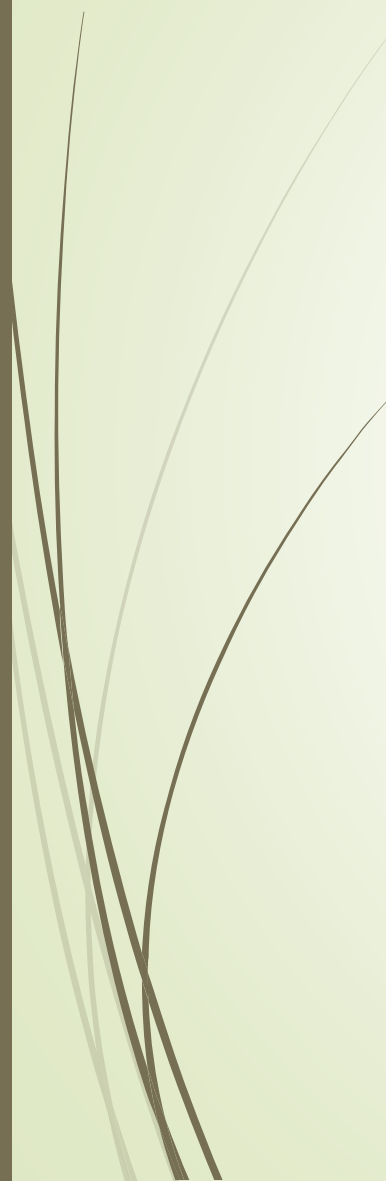

KRIVKA PRODUKČNÝCH MOŽNOSTÍ

Krivka produkčných
možností
(PPF - Production
Possibilities Frontier)

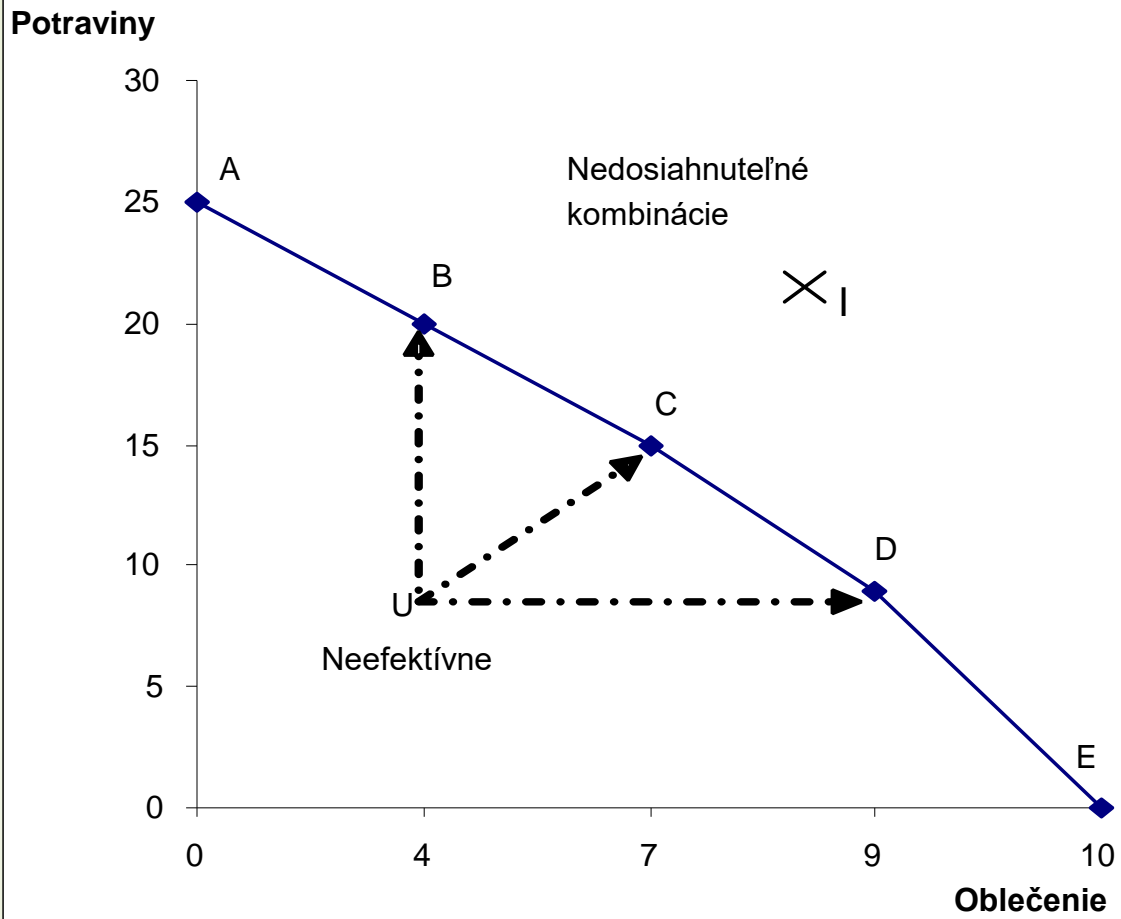

Ukazuje alternatívne kombinácie
výstupov, ktoré možno vyprodukovať za
predpokladu plného uplatnenia všetkých
dostupných (využitelných) zdrojov.

Možnosť	Potraviny	Oblečenie
A	25	0
B	20	4
C	15	7
D	9	9
E	0	10

Krivka produkčných možností

Krivka produkčných možností
(krajné alternatívy)

A

Všetky zdroje sa
použijú na výrobu
potravín.

E

Všetky zdroje sa
použijú na výrobu
oblečenia.

Krivka produkčných možností
(ďalšie alternatívy)


```
graph TD; A[Krivka produkčných možností (ďalšie alternatívy)] --> B[I Nemožné varianty riešenia.]; A --> C[U Neefektívne alternatívy.];
```

I

Nemožné varianty
riešenia.

U

Neefektívne alternatívy.

Vlastnosti krivky produkčních možností

Efektivnost'

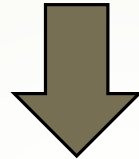
Vzácnost'

Výber

**Alternativne
náklady**

Efektívnosť

Výroba je efektívna vtedy, ak ekonomika vyrába na krivke produkčných možností.

Vzácnosť

Z obmedzených zdrojov môžeme vyprodukovať len obmedzené maximálne množstvá jednotlivých statkov.

Výber

Vyberáme len z možností na krivke,
prípadne vo vnútornom poli krivky.

Alternatívne náklady

Krivka produkčných možností vyjadruje alternatívne náklady jednej varianty kombinácie, ktoré musíme vynaložiť aby sme získali druhú variantu produkcie.

KPM a Potenciálny produkt

KPM znázorňuje **potenciálny výstup** ekonomiky, ktorý sa nemusí zhodovať so skutočným výstupom.
Ak ekonomika nevyrába efektívne, jej skutočný výstup je nižší než potenciálny výstup.

Využitie PPF

Ekonomický rast

Posun krivky produkčných možností

Zdroje ekonomického rastu

```
graph TD; A[Zdroje ekonomického rastu] --> B[Technologické zlepšenie]; A --> C[Rast veľkosti kapitálu a jeho kvalita]; A --> D[Rast množstva pracovnej sily a jej kvalifikácia.];
```

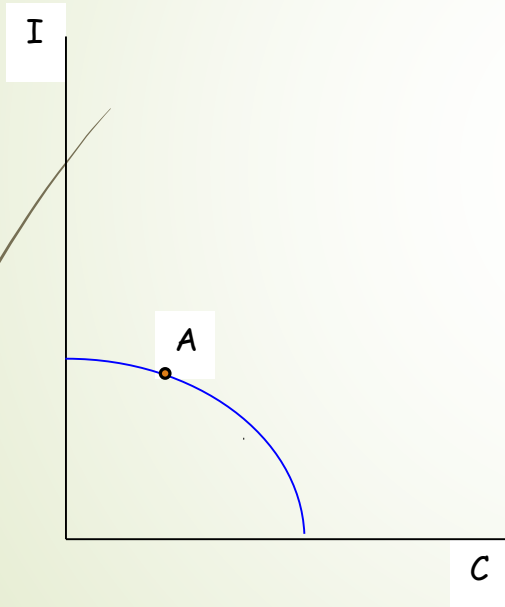
Technologické zlepšenie

Rast veľkosti kapitálu a jeho kvalita

Rast množstva pracovnej sily a jej kvalifikácia.

Kapitál

a) Před investováním

b) Po investování

